

صفحه ۲

صفحه ۲

یادداشت امروز

مکانیسم ماله از ژنو تا برجام

دکتر سید یاسر جبرائیلی

تصویب قانون تحریم‌های ایران (ISA) به مدت ۱۰ سال در کنگره آمریکا، واکنش‌های متعددی را در داخل و خارج کشور در پی داشته است. هر چند اکثر صاحب‌نظران، این اقدام را نقض صریح تعهد آمریکا در ماده ۲۶ برجام مبنی بر خودداری از وضع تحریم‌های جدید هسته‌ای می‌دانند اما کسانی نیز معتقدند دولت آمریکا متعهد به اجرائی قوانین تحریم است و حتی اگر ISA توسط آقای اوباما امضا شود نیز اثر اجرایی ندارد. از جمله آقای دکتر ظریف اخیراً گفته‌اند: «همانطور که در گذشته مقامات آمریکایی موظف بودند اجرای تحریم‌ها را متوقف کنند، اکنون هم اجرا متوقف است و شرایط برای کشورهای ثالث تفاوتی ندارد. کاری که کنگره آمریکا کرده است در صورتی که به امضای رئیس‌جمهور آمریکا هم برسد اثر اجرایی ندارد»^(۱)

برای روشن شدن آنچه در تصویب ISA برای یک دوره ۱۰ ساله اتفاق افتاده و نسبت واقعی آن با برجام، نظر به اهمیت ادبیات به کار رفته در توافق هسته‌ای و مواضع مقامات ایرانی و آمریکایی، نیازمند تحلیل خود را از توافق ژنو که آذرماه ۹۲ به امضا رسید و در واقع مقدمه برجام بود، آغاز کنیم. در بند هفتم تعهدات ۵+۱ در توافق ژنو، آمریکایی‌ها به صراحت متعهد شده بودند تحریم جدید هسته‌ای اعمال نکنند:

The U.S. Administration, Acting Consistent With The Respective Roles Of The President And The Congress, Will Refrain From Imposing New Nuclear - Related Sanctions.^(۲)

منتها مدت اندکی پس از توافق، دولت اوباما شروع به اعمال تحریم‌های جدید هسته‌ای علیه افراد حقیقی و حقوقی ایرانی کرد و ۳۷ فرد و نهادهای ایرانی را که قبلاً تحریم نبودند، وارد لیست SDN و تحریم کرد. در آن زمان، هنگامی که کارشناسان به نقض توافق ژنو توسط آمریکا اعتراض کردند، متولیان توجیه این امور در دولت یازدهم استدلال می‌کردند آمریکا متعهد شده است «قانون تحریمی جدید وضع نکند» و افزوده شدند، افراد و نهادهای ایرانی به لیست تحریم، در واقع «اجرای» تحریم‌های گذشته است، لذا توافق نقض نشده است. اتحادیه اروپایی نیز دست به همین اقدام زد و ۱۷ فرد و نهاد ایرانی را تحریم کرد اما آقای عباس عراقچی با همان استدلال فوق‌الذکر، این تحریم‌ها را ناقض توافق ژنو ندانست. «اجرای تحریم‌های گذشته خلاف توافقنامه جدید نیست»^(۳) ۱۲ دسامبر «قانون جدید تحریم وضع نشده» اما دوباره متذکر می‌شویم در توافقنامه، این دولت آمریکا کاسته که متعهد شده تحریم جدید تحمیل (Impose) نکند.

یعنی نه تنها کاخ سفید در حوزه اختیاراتش، نباید بر مصادیق تحریم افزوده و دایره اعمال تحریم را گسترش دهد، بلکه حتی اگر کنگره آمریکا قانونی مبنی بر تحریم تصویب کرد، دولت طبق توافقنامه در چارچوب اختیاراتش باید از تحمیل آن خودداری کند؛ بدین معنی که رئیس‌جمهور آمریکا باید در صورت تصویب تحریم جدید در کنگره، آن را وتو کند مگر اینکه با تصویب مجدد دوسوم نمایندگان، «اختیار عدم اعمال» نداشته باشد اما در تحریم‌های ۱۲ دسامبر شاهدیم هنوز نوبت به کنگره نرسیده، دولت در چارچوب اختیارات خود، افراد و شرکتهای جدیدی را تحریم کرده است و این دقیقاً بر خلاف تعهدی است که آمریکا در توافقنامه ژنو داده است. به عبارت دیگر، هم‌اکنون دولت آمریکا وضعیتی فرد یا شرکت A را از «عدم تحریم» به «تحریم» تغییر داده و این چیزی جز «تحریم جدید» نیست که کاخ سفید تعهد کرده بود از آن اجتناب کند»^(۴)

با این وجود، آمریکا بعد از آن نیز به «اجرای تحریم‌های جدید هسته‌ای» ادامه داد و دوستان دولت یازدهم، با این استدلال که قانون تحریمی جدیدی وضع نشده است، در برابر این تحریم‌ها سکوت کردند. ادامه در صفحه ۵

وزارت خارجه آمریکا درباره مصوبه تمدید ۱۰ ساله تحریم‌های ISA علیه ایران اعلام کرد

اوباما امضا می‌کند!

ظریف: تحریم‌ها اثر ندارد
روحانی: نباید اجازه داد کشوری برجام را ضعیف کند!

داشته‌اند. این یک تمدید ساده بود. شما باید به خاطر داشته باشید بحث‌هایی درباره اصلاح آن با تغییر در آن وجود داشته است. وی گفت: آنچه من می‌گویم این است که ما هرگز فکر نکردیم تمدید آن ضروری باشد اما با وجود این تمدید، وزیر خارجه تلاش خواهد کرد از اختیارات خود در رابطه با استثنای قائل شدن درباره تحریم‌های مرتبط با هسته‌ای که بخشی از توافق ایران است، استفاده کند. نکته‌ای که تلاش می‌کنم روشن کنم این است که ما قصد داریم به تعهداتمان تحت طرح اقدام مشترک چه با تمدید یا بدون تمدید عمل کنیم. ما معتقدیم این کار ضروری نبود و حالا کنگره آن را تصویب کرده است و همان‌طور که گفتیم به‌نظرم کاخ سفید هم اعلام کرده آنها انتظار دارند رئیس‌جمهور آن را امضا کند. ما همچنان به تعهداتمان تحت طرح اقدام مشترک پایبند خواهیم بود. وزیر خارجه تلاش خواهد کرد از اختیارات خود در رابطه با استثنای قائل شدن درباره تحریم‌های مرتبط با هسته‌ای استفاده کند.

اظهارات جان کری در حالی است که براساس ماده ۲۶ برجام رئیس‌جمهور آمریکا متعهد شده مانع بازگرداندن شدن تحریم‌های تعلیق شده در توافق هسته‌ای علیه ایران خواهد شد. از این رو در صورت امضای مصوبه تمدید قانون تحریم‌های ایران توسط اوباما، برجام صراحتاً نقض شده است. اگرچه سخنگوی وزارت خارجه آمریکا می‌گوید جان کری بخش‌های مرتبط با تعهدات برجامی آمریکا را از این صوابت استثنای می‌کند اما در صورت امضای این مصوبه توسط اوباما، او نه تنها برجام را نقض کرده، بلکه زیرساخت نقض برجام را فراهم کرده است. اوباما تنها چند روز مستاجر کاخ سفید خواهد بود و پس از آن دونالد ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا خواهد بود و به جای آنکه برجام را پاره کند، می‌تواند موارد استثنای قانون تمدید تحریم‌های ISA را که اوباما آن را امضا کرده، لغو کند!

ظریف: اثر ندارد!
محمدجواد ظریف که پس از تصویب طرح تمدید تحریم‌های ISA علیه ایران در کنگره

گروه سیاسی: درباره واکنش باراک اوباما، رئیس‌جمهور آمریکا به مصوبه سنا برای تمدید تحریم‌های ISA علیه ایران سناریوهای مختلفی مطرح شده است با این حال اما در میان همه احتمالات، شناسن همراهی اوباما با کنگره برای تمدید ۱۰ ساله قانون تحریم‌های ایران بیشتر از همه بوده است. به گزارش «وطن امروز» تنها چند ساعت پس از تصویب ۱۰۰ درصدی تمدید تحریم‌های ISA در سنا، خبرگزاری رویترز (نزدیک به وزارت خارجه آمریکا) به نقل از منابع آگاه در کاخ سفید خبر داد باراک اوباما این مصوبه سنا را امضا خواهد کرد. این پیش‌بینی البته روز گذشته با اظهارات سخنگوی وزارت خارجه آمریکا به واقعیت نزدیک شد. جان کری، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا دیروز گفت باراک اوباما رئیس‌جمهور آمریکا - که در متن برجام تعهد داده بود مانع بازگشت تحریم‌های تعلیق شده در برجام خواهد شد - مصوبه سنا برای تمدید ۱۰ ساله تحریم‌های ISA را امضا خواهد کرد.

در ایران اما برخلاف مطالبه عمومی برای واکنش متقابل به نقض صریح برجام توسط آمریکایی‌ها، دولت حسن روحانی درباره این نقض برجام به گونه‌ای سخن می‌گوید که شائبه «توجیه» بدعهدی آمریکایی‌ها و نیز تخفیف این نقض برجام ایجاد شده است. محمدجواد ظریف که طی روزهای اخیر سکوت عجیبی کرده بود، در هندوستان به این ماجرا واکنش نشان داد و با بیان اینکه تمدید تحریم‌های ISA خلاف برجام است، اظهار داشت این تحریم‌ها تأثیری نخواهد داشت! اما در حالی که ادبیات ظریف درباره تحریم‌ها به ادبیات مقامات دولت سابق درباره این موضوع نزدیک شده است، حسن روحانی گفت باید از برجام حراست کرد و نباید گذاشت کشوری (منظورش آمریکا است) برجام را تضعیف کند! البته روحانی نگفت در شرایطی که وزارت خارجه آمریکا از امضای مصوبه سنا توسط اوباما خبر داده، او و دولتش براساس چه مکانیسم‌هایی می‌توانند مانع این اقدام شوند. از سوی دیگر در صورت امضای مصوبه تمدید ۱۰ ساله قانون

تئیه‌های امروز

وزیر اقتصاد:
**اکثر حقوق‌ها
قانونی بود!**

مسئولان دولتی از پذیرش نقض سیستم راه‌آهن طفره می‌روند

**اصرار وزارت‌راه
بر خطای یک نفر**

گفت‌وگو با ولادیمیر آندره گونسالس کسادا سفیر کوبا در ایران

**روش دشمنی آمریکا
عوض شده است**

آیا به آمارهای مرگ و میر ناشی از آلودگی هوا توجه داریم؟

**آدم‌ها «بی‌هوا»
می‌میرند!**

نگاه‌امروز

نیستید آقایان!

عدم پاسخگویی درخور روحانی و ظریف به «اشکارترین مورد نقض برجام» توسط آمریکا و اینکه اصلاً معلوم نیست حضرات کجا هستند، آدمی را یاد آن رؤسای فدراسیونی می‌اندازد که بعد از برد تیم ملی، بلااستثنا در همه تصاویر، در همه مصاحبه‌ها و در همه شبکه‌های تلویزیونی دیده می‌شوند لیکن همین تیم ملی وقتی می‌بازد، نیست می‌شوند می‌روند هوا! بعد از برد، «زبل خان اینجا، زبل خان آنجا، زبل خان همه‌جا» اما پس از باخت، برگرد به این خیال که زبل خان را پیدا کنی! «تمدید تحریم» که حتی از سوی وزیر خارجه دولت اعتدال هم، باری پیش از این، «نقض برجام» خوانده شد، اولاً پاسخ بهنگام روحانی و ظریف را می‌طلبد، ثانیاً پاسخ متناسب با اقدام طرف آمریکایی، که مع‌الاسف، تا لحظه نگارش این یادداشت، نه خبری از «پاسخ بهنگام» شد که ۲ روز غیبت‌شان زد و سپس که مثلاً حرف زدند، دریغ از «پاسخ متناسب» پنجشنبه، جمعه شد و جمعه، شنبه و... آقایان اما انگار نه انگار! اساساً همین بوده دست‌فرمان، که می‌بینیم هر چه به دشمن، بیشتر امتیاز می‌دهند، طلبکارتر هم می‌شود! و وقتی این است دست‌فرمان، چرا نشود؟! آن هم دشمن آمریکایی؟! دشمن آمریکایی وقتی می‌بیند اقداماتش در حوزه نقض برجام، نه با پاسخ بهنگام روحانی و ظریف مواجه می‌شود، نه با پاسخ متناسب، معلوم است کار را یکسره می‌کند و حکم به «تمدید تحریم» می‌دهد! و شگفتا! حتی همین «تمدید تحریم» هم سبب نمی‌شود آقایان، یک واکنش درست و حسابی به دشمن نشان دهند! همان آقایانی که برای تصویب برجام در داخل، هم خودشان عجله کردند و هم به مجلس فشار آوردند که عجله کنند، این روزها که در مواجهه با اقدام دشمن، از قضا نیاز به «عجلو!» است، هیچ معلوم نیست کجا هستند! اینکه دیروز نوشتیم به موازات «نقض برجام توسط دشمن»، ما شاهد «نقض برجام توسط دوست» هم هستیم، از همین زاویه است! برجام اگر ناظر بر ایفای حقوق ملت ایران، این همه توسط مردمان این سوی میز مذاکرات، «ساکت» و «بی‌واکنش» و «بی‌اهتمام» بسته نمی‌شد، این همه توسط دشمنان آن سوی میز مذاکرات، نقض نمی‌شد! ادامه در صفحه ۵

www.vatanemrooz.ir

در شبکه‌های اجتماعی

پیامک خوانندگان ۱۰۰۰۲۳۳۱

@vatanemrooz

سلام وطن ۶۶۴۱۳۹۴۲